

676.

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 22 sierpnia 1927 r.

**o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich
zwalczaniu.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Za choroby zawodowe w rozumieniu rozporządzenia niniejszego uważane są choroby ostre lub przewlekłe, powstające: wskutek wykonywania pewnego zawodu, z istoty danej pracy lub z powodu warunków, wśród których się ona odbywa.

Wykazy tych chorób ustalają w drodze rozporządzeń łącznie Minister Spraw Wewnętrznych i Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 2. Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Przemysłu i Handlu — łącznie, a w stosunku do państwowych zakładów pracy — w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami, wydają przepisy sanitarno-higieniczne ce-

lem zapobiegania chorobom zawodowym i ich zwalczania.

W odniesieniu do gospodarstw rolnych, leśnych i przedsiębiorstw z nimi związanych, które nie posiadają przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego, przepisy wymienione w ustępie pierwszym niniejszego artykułu wydają Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa.

Art. 3. Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Przemysłu i Handlu — łącznie, w porozumieniu z interesowanymi ministrami, mogą wydawać zakazy używania przy pracy pewnych szkodliwych surowców, materiałów, produktów, narzędzi lub maszyn, stosowania szkodliwych metod pracy, albo też zezwalać na używanie ich, względnie stosowanie tylko pod ściśle określonymi warunkami.

Rada Ministrów określi, do jakich wytwórni przemysłu wojennego nie będą miały zastosowania ze względu na ścisłą tajemnicę wojskową przepisy artykułu niniejszego.

Art. 4. Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa — łącznie oznaczają w drodze rozporządzeń, które z chorób zawodowych, wymienionych w wykazie (art. 1), podlegają zgłaszaniu obowiązkowemu.

Art. 5. Obowiązek zgłaszania chorób zawodowych w myśl art. 4 obciąża:

- a) lekarza, który zbadał chorego i ustalił chorobę, lub powziął podejrzenie o nią, w szczególności: lekarza, który był wezwany na poradę, lekarza kasy chorych, a gdzie ich nie ma — lekarzy fabrycznych, lekarzy szpitali, domów zdrowia i t. p.;
- b) lekarza wykonywającego oględziny zwłok lub sekcję bez względu na to, czy dany przypadek choroby stwierdzono za życia;
- c) lekarza weterynarii, o ile on przy wykonywaniu swego zawodu powziął świadomość o zarażeniu się ludzi chorobą, podlegającą zgłoszeniu.

Art. 6. Zgłoszenia o wypadkach chorób zawodowych powinny być składane na piśmie powiatowej władzy administracji ogólnej, jako władzy sanitarnej, w ciągu doby od chwili powzięcia wiadomości.

W tymże terminie inspektor pracy powinien być powiadomiony o powyższem zgłoszeniu.

Art. 7. Lekarz powiatowy, jako organ powiatowej władzy administracji ogólnej, po otrzymaniu zgłoszenia o chorobie zawodowej (art. 5 i 6) i inspektor pracy, a o ile chodzi o zakład państwowy, także lekarz odnośnej władzy — przeprowadzają łącznie dochodzenia celem ustalenia rozpoznania choroby i jej pochodzenia.

W tym celu powinny być dokonane:

- a) szczegółowe badanie chorego i jego towarzyszy pracy;

- b) oględziny fabryki, warsztatu, pracowni, pomieszczeń, w których zaszedł wypadek choroby zawodowej;

- c) zbadanie narzędzi, surowców, produktów, jako też i warunków pracy poszkodowanego;

- d) w razie potrzeby oględziny zwłok i sekcja ofiar chorób zawodowych.

Oględzin lekarskich chorego i jego towarzyszy pracy oraz oględzin zwłok i sekcji ofiar chorób zawodowych dokonywa się wyłącznie przez lekarzy.

Badania i dochodzenia w zakładach na kolejach, nie podlegających nadzorowi inspekcji pracy, przeprowadza się bez udziału inspektorów pracy.

Art. 8. W zakładach pracy, w których zatrudnienie naraża pracujących na jedną z chorób zawodowych, badania stanu zdrowia robotników oraz oględziny i badania, przewidziane w punktach b) i c) art. 7, winny być przeprowadzane niezależnie od otrzymanych zgłoszeń przypadku choroby zawodowej, a to w zakresie i terminach zależnie od stopnia, w jakim dana praca zagraża zdrowiu, w miarę możliwości jednak co najmniej raz do roku.

Art. 9. Wydawanie stosownych zarządzeń, mających na celu usunięcie przyczyny wywołującej choroby zawodowe, — na podstawie wyników przeprowadzonych dochodzeń (art. 7 i 8) należy do powiatowych władz administracji ogólnej i inspektorów pracy, działających łącznie lub oddzielnie w granicach ich kompetencji, stosownie do przepisów, jakie wydadzą wspólnie Minister Spraw Wewnętrznych oraz Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 10. Kierownicy wszelkich zakładów pracy oraz pracownicy obowiązani są przy stwierdzaniu choroby zawodowej udzielać właściwej władzy wy-czerpujących informacji o warunkach pracy, sposobach produkcji i t. p., o ile informacje te nie dotyczą tajemnic wojskowych.

Art. 11. Inspektorzy pracy oraz lekarze powiatowi i ich zastępcy są obowiązani do zachowania w ścisłej tajemnicy wszelkich danych, związanych z prowadzeniem danego przedsiębiorstwa, a w szczególności: wiadomości o urządzeniach technicznych, procesach technicznych i sposobach fabrykacji, o których dowiedzieli się przy sposobności przeprowadzenia w zakładzie dochodzeń w myśl art. 7 i 8 rozporządzenia niniejszego.

Art. 12. Inspektorzy pracy oraz lekarze powiatowi i ich zastępcy winni przekroczenia obowiązku, przewidzianego w artykule poprzednim, ulegną karze aresztu do sześciu tygodni, o ile czyn nie podlega surowszej karze. Właściwe są sądy powiatowe (pokoju).

O ile winni czynu tego dopuszczają się celem wyrządzenia szkody właścicielowi zakładu, albo celem przysporzenia korzyści sobie lub komu innemu, albo też wyzyskują tajemnicę na własną korzyść, ulegną, o ile czyn nie podlega karze surowszej:

- 1) na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny z 1903 r., względnie kodeks karny z 1871 r., — karze więzienia do lat dwóch;

- 2) na obszarze, na którym obowiązuje ustawa karna z 1852 r., — karze ścisłego aresztu do lat dwóch;

na tym obszarze można wnieść odwołanie niezależnie od przepisu § 283 p. k.

Do orzekania o czynach, przewidzianych w ustępie drugim artykułu niniejszego, właściwe są sądy okręgowe.

Art. 13. Winni przekroczenia postanowień art. 5, 6 i 10 oraz rozporządzeń i zarządzeń wydanych na podstawie art. 2 i 3 ulegną karze grzywny od dwudziestu pięciu złotych do trzech tysięcy złotych i aresztu do sześciu tygodni, lub jednej z tych kar, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej w myśl postanowień ustaw karnych.

Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad sześć tygodni.

Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Przeciwko orzeczeniom powiatowych władz administracji ogólnej można w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który postąpi wedle przepisów postępowania obowiązujących w pierwszej instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego, wydany w drugiej instancji, jest prawomocny.

Na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego stosuje się przepisy o wydawaniu policyjnych mandatów karnych.

Art. 14. Kierownicy zakładów pracy państwowych, samorządowych lub znajdujących się pod zarządem państwowym, winni przekroczeń, wymienionych w art. 13 rozporządzenia niniejszego, podlegają karom w tymże artykule przewidzianym wyłącznie w drodze sądowej.

Art. 15. Rozporządzenie niniejsze w niczym nie narusza przepisów ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. № 67, poz. 402).

Art. 16. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się łącznie Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z interesowanymi ministrami, a w odniesieniu do art. 12, 13 i 14 — Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w sześć miesięcy po ogłoszeniu, na obszarze zaś województwa śląskiego, — po ogłoszeniu zgody Sejmu Śląskiego na to rozporządzenie.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rólnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*